

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: A. H.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 31. 8. 2023,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 31. 8. 2023 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 6. 6. 2023 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 204 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 6. 6. 2023 žalovaná zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Cheb totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně činí 30 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami, neboť byla toho názoru, že došlo k pochybení ohledně posouzení jejího zdravotního stavu. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 1b (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének; s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 10–20 %. Posudkový lékař zvolil na základě doložených lékařských zpráv vzhledem k charakteru zdravotního postižení horní hranici uvedeného rozmezí, tedy 20 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšil podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity tuto hodnotu o 10 %, celkově tedy pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí 30 %.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobkyně brojila žalobou. Namítla, že trpí silnými bolestmi páteře, artrózou kotníku a levé ruky. Bez silných analgetik se neobejde a její stav se zhoršuje. Pracuje v domě pro seniory jako pomocná síla v kuchyni ve 12 hodinovém provozu. Zdravotní stav ji však v zaměstnání omezuje. Posudkový lékař nedostatečně zkoumal její zdravotní stav, přičemž na dané jednání ani nebyla přizvána.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, ve vyjádření odkázala na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. V napadeném rozhodnutí vycházela z dostatečně a objektivně zjištěného skutkového stavu. Na závěr žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobkyně.

Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti

osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně. Zároveň tento postup navrhla i samotná žalovaná.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 40 %, a proto se v jejím případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddíl B (Postižení končetin), položka 14a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. pseudoartrózu – paklouby končetin, závažné omezení funkce končetiny, podle stupně omezení statické zátěže končetiny a dominance horní končetiny, vitální pakloub. Pro tuto diagnózu vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 35–50 %. Míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise zvolila s přihlédnutím k současnému výskytu více nemocí a k povolání žalobkyně. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity u žalobkyně posudková komise určila den revmatologického vyšetření žalobkyně, tedy 5. 5. 2023. Platnost stanovena trvale vzhledem k současnému výskytu více nemocí.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně není schopna fyzicky těžké práce, např. v nepříznivých klimatických podmínkách či při manipulaci s těžkými břemeny, rovněž není schopna práce ve vynuceném tempu či poloze. Žalobkyně je schopna práce fyzicky lehčí s možností změny polohy v příznivém klimatu. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli, přestože k tomu měli dostatečný prostor.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí nepřiznávajícímu žalobkyni invalidní důchod.

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobkyně vznikla ke dni 5. 5. 2023 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložila vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Náhrada nákladů řízení se skládá z hotových výdajů na poštovní služby v celkové výši 204 Kč (obálky na č. l. 2, 19 a 31 spisu).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 28. února 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce